

Kunnat kiertotalouden kiihdyttämöiksi toimenpide kerrallaan – esimerkkejä edelläkävijäkuntien toimenpiteistä

Kunnat kiertotalouden edelläkävijöinä ja
yhteistyökumppaneina 20.11.2017

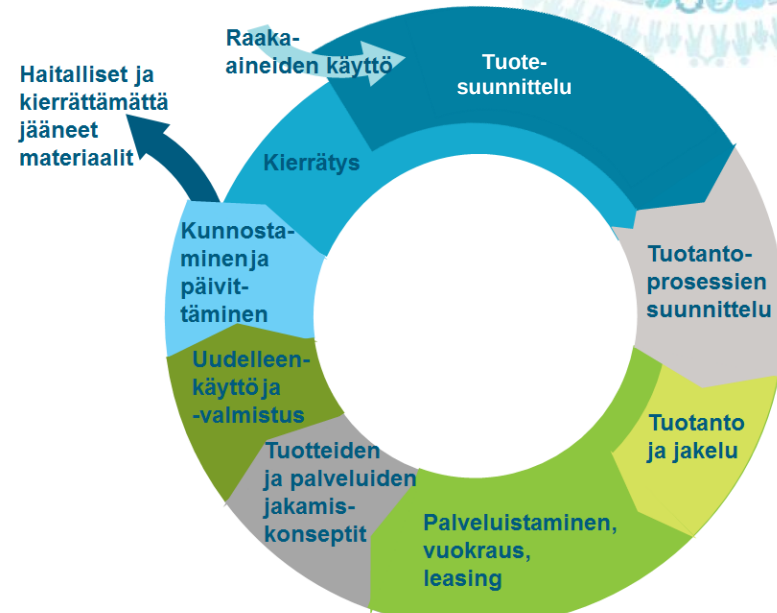
Tuuli Myllymaa
Suomen ympäristökeskus SYKE

CIRCWASTE – tavoitteena kestävä jätehuolto ja kiertotalouden valtavirtaistaminen

- **Toteutus 2016 – 2023**, rahoitus EU LIFE –ohjelmasta, koko budjetti 19 milj.e
- Toteuttaa **jätesuunnitelman tavoitteita** – yhdyskunta- ja rakennusjätteen kierrätysasteiden saavuttaminen, jätteiden määrän vähentäminen
- Toteuttaa n. **20 konkreettista** jätehuoltoa kehittävää ja **kiertotaloutta** tukevaa **osahanketta** yhteistyössä **20 kumppanin kanssa**
- **Synnyttää** uusia **hankkeita** ja **yhteistyöverkostoja**
- **Näkyvöittää ja analysoida** sekä hankkeessa että muualla Suomessa tuotettuja **tuloksia ja hyviä käytäntöjä** - toiminta **yhteiseksi hyväksi**
- Saada aikaan järjestelmätason **muutoksia** - olla mukana tekemässä Suomesta **kiertotalouden kärkimaata**

Kiertotalous: vähemmän luonnonvarojen käyttöä ja jätettä, arvonnisäystä palveluista

- Tarvitaan **uudenlaisia liiketoimintamalleja**
- Tarvitaan uudenlaista **toimijayhteistyötä ja laajoja verkostoja** koko arvoketjussa

Kunnat tärkeä yhteistyöverkosto – CIRCWASTE kiittää hakemuksista!

- Kunnat voivat toimia kiertotalouden kiihdyttämöinä!
 - Julkiset hankinnat
 - Toimijoiden aktivoiminen
 - Asukkaiden tiedon lisäys
- SYKEN ja MOTIVAn Kiertotalouden palvelukeskus -asiantuntijaverkosto koordinoi yhteistyötä

Circwaste @circwaste · 14. syyskuuta

Vielä ehtii hakea kiertotalouden edelläkävijöiden kunnianhimoiseen joukkoon. #kunta #kiertotalous #circwaste @SYKEinfo @MotivaOy

Mitä kiertotalouden edelläkävijäkunnat saavat hankkeelta?

- Asiantuntijatukea kunnan kiertotalouden tiekartan laatimiseen
- Tietoa kiertotalouden työkaluista ja hyvistä käytännöistä
- Kiertotalouden avainindikaattorit ja niiden seurannan kahden vuoden välein
- Toteutettujen toimenpiteiden vaikuttavuusarvioinnin
- Koulutustilaisuuksia paikallisille toimijoille
- Verkostoitumismahdollisuuksia
- Näkyvyyttä alueen kiertotalouden toimenpiteille

Mitä kiertotalouden edelläkävijäkunnilta odotetaan?

- Sitoutumista valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteisiin
- Kiertotaloutta ja jätesuunnitelman tavoitteita toteuttavien toimenpiteiden edistämistä
- Kiertotalouden tiekartan laatimista asiantuntijaverkoston avustuksella
- Kunnan alueella toteutettujen kiertotalouden toimenpiteiden kartoittamista
- Omaa aktiivista otetta asioiden eteenpäin viemiseen alueella

Kiertotalouden
edelläkävijäkunnat ovat
sitoutuneet yhteensä
lähes sataan
kiertotaloutta tukevaan
toimenpiteeseen!

Kiertotaloutta tukevat toimenpiteet:

- Lisätään teollisten symbioosien määrää alueella 10
- Kasvatetaan ympäristöliiketoiminnan määrää kunnassa 10
- Yhdyskuntabiojäte hyödynnetään biokaasun, bioetanolin tai biodieselin valmistuksessa 8
- Sovelletaan Vastuullisten elintarvikehankintojen opasta 8
- Käytetään rakennushankintojen tarjouspyynnöissä kriteereinä kierrätysmateriaalien käyttöä, muuntojoustavuutta, materiaalien kierrätettävyyttä, purettavuutta ja uud.käyttöä 7
- Käytetään rakentamisen hankinnoissa ympäristömerkittyjä tuotteita 7
- Lisätään laadittujen materiaalitehokkuuskatselmusten määrää yrityksissä 6
- Lisätään kiertotaloutta edistäviin hankkeisiin myönnettyjen aluekehitysrahojen määrää 6
- Kunta allekirjoittaa Kestävän kehityksen vapaaehtoisen yhteiskuntasitoumuksen 5
- Lisätään ympäristöjärjestelmien (ISO, EMAS, LEED) määrää tuotantoalan yrityksissä 5
- Laajennetaan mädätysbiokaasun jakeluun tarkoitettua jakeluverkostoa 5
- Sovelletaan Vihreän julkisen rakentamisen hankintaoppaan suosituskriteereitä 3
- Lisäksi 1. Edistetään autojen yhteiskäyttöä 1
- Lisäksi 2. Lisätään kaasu- ja sähköautojen osuutta kaupungin ajoneuvokannassa 1
- Lisäksi 3. Oma merkki, jota käyttävät yritykset sitoutuvat ympäristölupauksiin 1

Kuntia mukana:

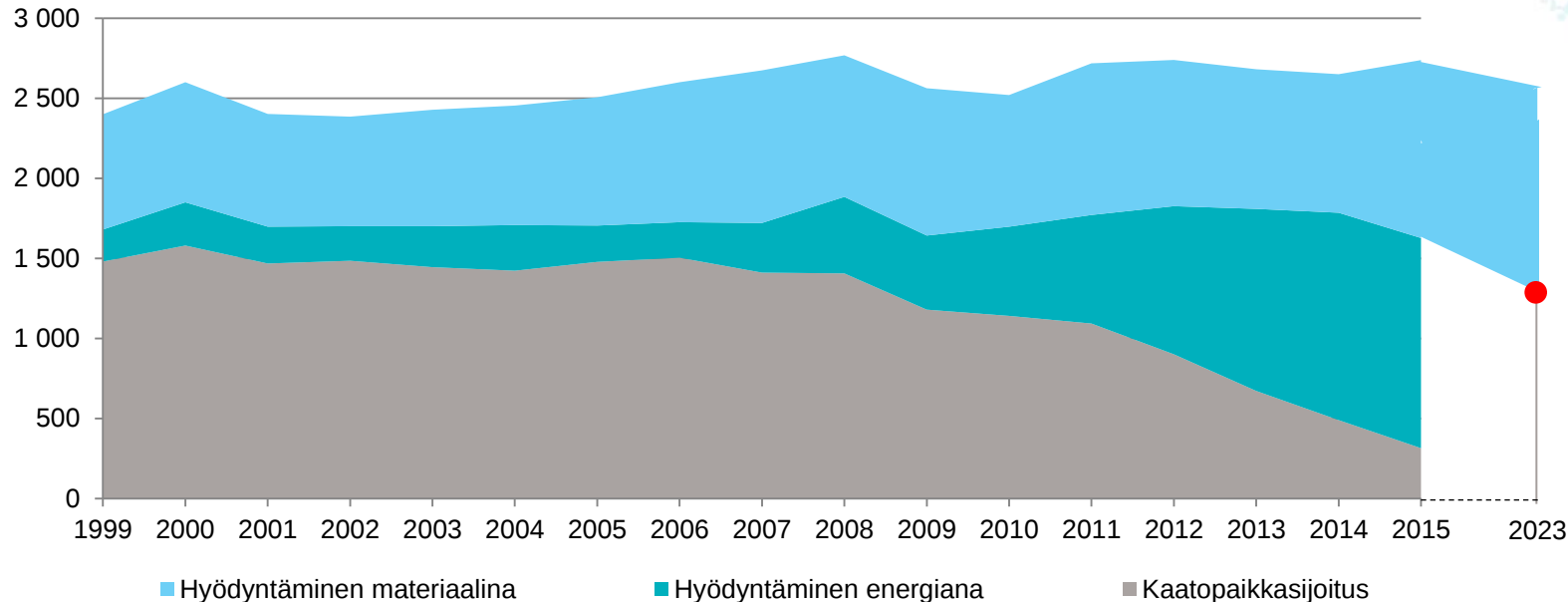

Yhdyskuntajätteen
kierrätys on pysynyt
samalla tasolla koko
2000-luvun. Tarvitaan
uusia toimia, ideoita ja
markkinoita!

Yhdyskuntajätteen määrä ja käsittely Suomessa 2000-luvulla

Yk-jäte,
1000 t

Jätesuunnitelmaa tukevat toimenpiteet

Yhdyskuntajätteen 55 % kierrätysasteen saavuttaminen

- Laajennetaan biojätteiden kiinteistökohtaista kompostointia 9
- Hyödynnetään kompostoinnin, mädätyksen ja muiden biojätteiden jalostusprosessien ravinnetuotteita maanparannusaineena tai viherrakentamisessa 9
- Toteutetaan sekajätteiden lajittelututkimuksia Jätelaitosyhdistyksen koostumus-
tutkimusohjeistuksen mukaisesti, seurataan hyötyjätteiden määrää sekajätteissä 8
- Otetaan käyttöön innovatiivisia keräyslogistiikkaratkaisuja (esim. astioiden täyttymistä
mittaavan keräysjärjestelmä, monilokeroautokeräys, imukeräysjärjestelmät) 7
- Otetaan käyttöön lajitteluun kannustavia jätehuollon maksujärjestelmiä 6
- Lisätään jäteneuvonnan resursseja 5
- Kiinteistöiltä kerättävien erillisjakeiden määrää lisätään 4
- Laajennetaan kiinteistökohtaista erilliskeräystä laskemalla jätehuoltomääräyksissä
annettua hyötyjätteiden velvoiterajaa 4
- Lisäksi 1. Tarjotaan mahdollisuus muovijätteiden kiinteistökohtaiseen erilliskeräykseen 1

Kuntia mukana:

Rakennusjätteiden hyödyntämistavoite on 70 %. Lajittelua ja hyödyntämiskeinoja kehitettävä!

Rakennusjätteen kierrätysaste,
% (ilman maamassoja)

Jättesuunnitelmaa tukevat toimenpiteet

Rakennusjätteen 70 % kierrätystavoitteen saavuttaminen

- Hyödynnetään purkubetonia yms. rakennusjätteitä maarakentamisessa
- Kannustetaan rakennusalan yrityksiä osallistumaan ja sitoutumaan rakennusjätteiden syntypaikkalajitteluun
- Tehostetaan rakennustuotteiden ja -osien kierrätyskeskustoimintaa esimerkiksi kuntien tekemien peruskorjausten yhteydessä
- Toimitetaan rakentamisessa syntynyt kipsijäte hyödynnettäväksi kipsin valmistukseen
- Toimitetaan rakentamisessa ja purkutoiminnassa syntynyt kattohuopajäte asfaltinvalmistukseen
- Otetaan käyttöön kaavamääräyksiä, jotka edistävät kierrätysmateriaalien käyttöä, rakennusten pitkää käyttöikää, rakennusmateriaalien kierrätettävyyttä, purettavuutta ja uudelleenkäyttöä
- Otetaan käyttöön kannustavia tontinluovutus sopimuksia
- Lisäksi 1: Yhteistyö Rakennusteollisuus ry:n kanssa
- Lisäksi 2. Panostetaan syntypaikkalajittelun toteutumisen valvontaan kunnan kohteissa

Kuntia mukana:

10

10

6

6

6

5

3

Jättesuunnitelmaa tukevat toimenpiteet

Jätteen määrän vähentäminen vuoden 2000 tasolle vuoteen 2023 mennessä

- Kehitetään ja otetaan käyttöön kuntien yksiköille soveltuvia yhteiskäytön malleja
- Edistetään kuntien hankinnoissa uudelleenkäyttöä, laitteiden ja tavaroiden tehokasta käyttöä ja jätteen syntyä vähentäviä palvelukonsepteja
- Järjestetään tähdelounasruokailuja kunnan omistamissa laitoksissa
- Kokeillaan säästäviä ja materiaalitehokkaita menetelmiä julkisissa korjaushankkeissa
- Kehitetään kunnan kierrätyskeskustoimintaa
- Lisäksi 1. Tuetaan kolmannen sektorin kierrätystoimintaa

Kuntia mukana:

10

9

8

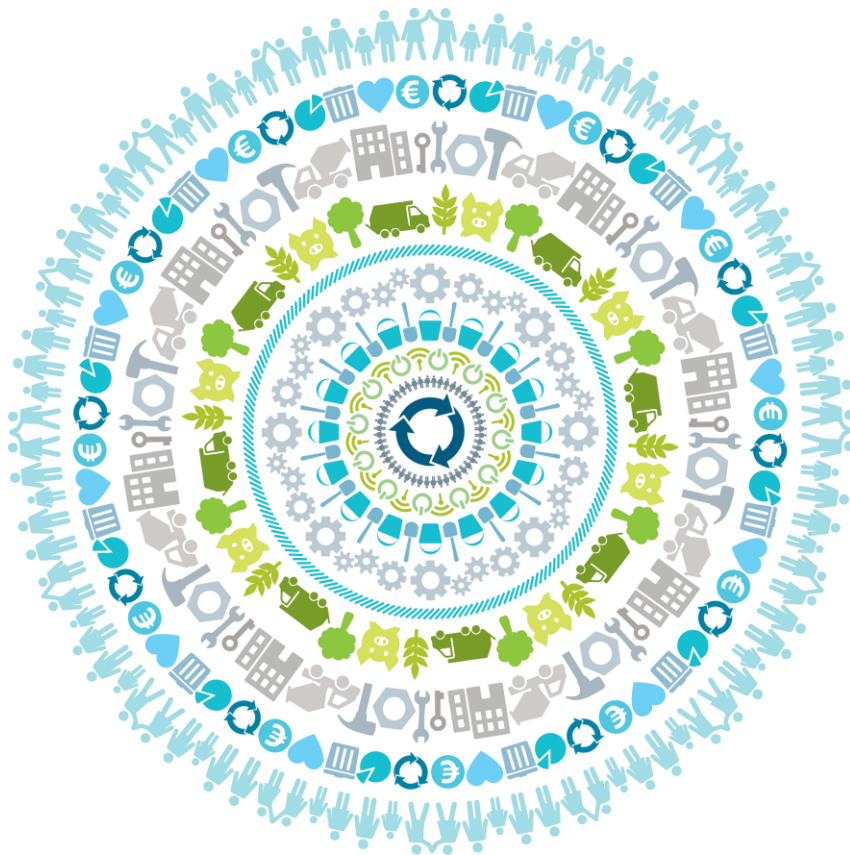
8

8

Esimerkkeitä toiminnasta jota kunnat aikovat järjestää alueen toimijoille

- Kiertotaloustilaisuuksia, kampanjoita, työpajoja ja koulutusta, yrityksille ja asukkaille
- Yhteistyötä alueen korkeakoulujen kanssa
- Yritysyhteistyötä ja start-up-prosessien tukemista
- Esimerkkejä konkreettisista suunnitelmista:
 - jalometallien talteen elektroniikkaromusta,
 - metsä- ja kaivosteollisuuden sivuvirtojen hyödyntämistä betonin korvaajana,
 - verkostojen ja yrityskeskittymien luomista: bioteollisuuspuisto ja kiertotalousklusteri,
 - älykkään ja vähähiilisen infran rakentaminen,
 - kaatopaikasta uusiutuvan energian tuotantoalueeksi

**Kiitos, että olette
osa muutosta ja
tulevaisuuden
verkostoja! –
Tehdään Suomesta
yhdessä
kiertotalouden
mallimaa!**